nysingh
advocaten-notarissen

Gemeente Raalte

Postbus 140
8100 AC RAALTE

Apeldoorn
Arnhem
Zwolle

Inzake : Gemeente Raalte / De Zegge VII
Behandeld door : mr. W.E.M. Klostermann, advocaat
Telefoon : +31 (0)38
Fax : +31 (0)38
E-mail :

Burg. Roelenweg 11
8021 EV Zwolle

Postbus 600
8000 AP Zwolle

tel. 038 - 4 259 200
fax 038 - 4 259 252

info@nysingh.nl
www.nysingh.nl

Datum:	Onze referentie:	Uw referentie:
6 juni 2013	210554/2013/0293	

Geachte hee

Bijgaand (*) zend ik u een afschrift van de dagvaarding, die ik heden ter betekening aan de deurwaarder (te Ommen) zond in bovengenoemde zaak.

Ik houd u van de verdere ontwikkeling op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

W.E.M. Klostermann

aangesloten bij:
TAGLaw

De Stichting Derdengelden Nysingh advocaten voert het beheer over de gelden die clienten aan het advocaten-kantoor hebben toevertrouwd.

bankrelatie van de Stichting:
ABN Amro 48 82 55 953

BTW NL8124.01.207.B01
IBAN: NL66ABNA0488255953
BIC: ABNANL2A

Nysingh advocaten-notarissen N.V. is gevestigd in Apeldoorn en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 08118371. Alle diensten en (andere) werkzaamheden worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Apeldoorn. In deze voorwaarden is onder meer onze aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de beroepsaansprakelijkheidsverzekering in het desbetreffende geval aanspraak op uitkering geeft. Deze voorwaarden liggen ter inzage en worden op verzoek kosteloos toegezonden en kunnen worden geraadpleegd op onze website www.nysingh.nl.

nysingh
advocaten-notarissen

Vandaag, de tweeduizenddertien, op verzoek van de **GEMEENTE RAALTE**, zetelende te Raalte, die voor deze zaak woonplaats kiest te Zwolle aan de Burgemeester Roelenweg nr. 11 op het kantoor van de naamloze vennootschap Nysingh advocaten-notarissen N.V., van wie mr. W.E.M. Klostermann tot advocaat wordt gesteld en namens verzoekster als zodanig de proceshandelingen zal verrichten

heb ik

GEDAGVAARD

De heer B HAARMAN, wonende aan de Marktstraat 32 te Heino, op het hiervoor genoemde adres mijn exploot gedaan en afschrift hiervan gelaten aan:

om op woensdag tweeduizenddertien om uur niet in persoon maar vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen op de zitting van de rechtbank Oost-Nederland, zittingsplaats Zwolle, in het gerechtsgebouw aan de Luttenbergstraat nr. 5;

ONDER DE AANZEGGING

a. dat indien gedaagde verzuimt advocaat te stellen of het hierna te noemen griffierecht niet tijdig betaalt, en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen die gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
b. dat bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht van Euro 1.474,00 zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
c. dat van gedaagde, indien hij onvermogend is, een lager griffierecht wordt geheven, namelijk € 75,00, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:

1e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

2e een verklaring van de raad als bedoeld in artikel 1, onder b, van die wet, waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de bedragen, bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid, telkens onderdelen a tot en met d dan wel in die artikelleden, telkens onderdeel e, van die wet;

met dien verstande dat als gevolg van een inmiddels van kracht geworden wijziging van de Wet op de rechtsbijstand nu geldt dat de verklaring wordt verstrekt door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 2 van die wet, terwijl de bedragen waaraan het inkomen wordt getoetst zijn vermeld in artikel 2 eerste en tweede lid van het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand.

TENEINDE

1.
De Gemeente heeft in 2006 een koopovereenkomst gesloten met gedaagde. Met deze koopovereenkomst verkocht gedaagde, als ondernemer, aan de Gemeente zijn boerderij met ondergrond, ten behoeve van uitbreiding van het bedrijventerrein De Zegge te Raalte. Gedaagde was ter plaatse geboren en heeft daar tot 2012 een agrarisch bedrijf geëxploiteerd, als opvolger van zijn vader. De eigendomsoverdracht heeft plaats gevonden op 26 mei 2006, maar gedaagde heeft het voortgezet gebruik gehad tot aan het moment waarop de Gemeente de grond feitelijk nodig had. Gezien het feit dat gedaagde vijftig jaar ter plaatse heeft gewoond en gewerkt, zelfs in familieverband met zijn vader, moet ervan uitgegaan worden dat gedaagde de verkochte grond en de opstallen tot in alle details kende.

De koopovereenkomst wordt overgelegd (**productie 1**).

2.
De Gemeente heeft met het oog op de aankoop een verkennend bodemonderzoek laten verrichten op de locatie. Het onderzoek is uitgevoerd conform de geldende protocollen, met toepassing van een raster op basis van de hypothese omtrent aanwezigheid van verontreiniging die voortvloeit uit enerzijds historisch onderzoek en anderzijds mededelingen van de eigenaar over mogelijkerwijs verdachte plekken.

3.
In de koopovereenkomst die met gedaagde gesloten is, is de volgende bepaling opgenomen:

Na de juridische levering van het verkochte wordt elke aansprakelijkheid voor eventuele verontreiniging als vorenbedoeld van de verkoper jegens de koper uitgesloten, tenzij de verkoper onjuiste informatie heeft verstrekt en met dien verstande dat vervuiling die aantoonbaar tijdens het voortgezet gebruik is veroorzaakt voor rekening en risico van de verkoper komt.

Met deze bepaling is aan gedaagde als verkoper een ontslag van aansprakelijkheid verstrekt voor bodemverontreiniging blijkende ná de juridische levering, *behoudens* in geval van verstrekking van onjuiste informatie. Doel en strekking van de bepaling was om voor gedaagde wèl aansprakelijkheid voor bodemverontreiniging te vestigen voor het geval hij onjuiste informatie had verstrekt over de toestand van de bodem.

In feite wilde de Gemeente schone grond geleverd krijgen, en heeft de Gemeente alleen het risico voor onbekende bodemverontreiniging die ook bij gedaagde niet bekend was en waaromtrent hij aan zijn informatieverplichting had voldaan, voor haar rekening willen nemen.

Dit blijkt ook wel uit het feit dat de asbestverontreiniging in de bodem van de toegangsweg die deel uitmaakte van het verkochte, en die gebleken was bij het uitgevoerde onderzoek, gesaneerd is op kosten van gedaagde.

Zie hiertoe ook de leveringsakte d.d. 26 juli 2006 waaruit blijkt dat een korting van Euro 17.604,-- op de koopprijs is verleend voor die asbestsanering (**productie 2**).

4.
Onder het verstrekken van onjuiste informatie valt mede het verzwijgen van bodemverontreiniging welke gedaagde kende of omtrent de aanwezigheid waarvan hij redelijkerwijs vermoedens diende te koesteren zodat hij die vermoedens had dienen te uiten jegens de Gemeente als koper, waarna de Gemeente daar onderzoek naar had kunnen doen, zoals ook is geschied met de hiervóór genoemde asbestverontreiniging.

5.
In 2012 is de Gemeente de grond bouwrijp gaan maken. De Gemeente is in het kader van de sloop van de opstallen en het zeven van de grond vervolgens op zeer aanzienlijke verontreinigingen gestuit. Het gaat om tot dan toe onbekend gebleven nieuwe

asbestverontreinigingen en om een immens stortgat, van ca. 40 meter bij 12 meter bij 4 meter (diep).

6.
De Gemeente legt een tekening over van de situering van het stortgat (**productie 3**). De Gemeente legt ook een aantal foto's over (**productie 4**). In het stortgat bevonden zich enorme hoeveelheden bouw- en sloopafval, boomstronken, plastic, asbest, oud ijzer.

7.
De Gemeente heeft het stortgat in nauw overleg met het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten van Overijssel) laten saneren onder deskundige begeleiding. Een en ander heeft geleid tot een evaluatierapport d.d. december 2012 van de hand van DHV. Dit rapport wordt overgelegd (**productie 5**).

8.
De externe kosten van sanering van het stortgat inclusief begeleiding hebben Euro 198.767,41 (inclusief BTW) gekost. Een specificatie met onderliggende facturen wordt overlegd (**productie 6**).

Verder heeft de Gemeente kosten van rechtsbijstand gemaakt ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid en verkrijging van voldoening buiten rechte, tot een totaal bedrag van Euro 17.191, 94. (inclusief BTW). De betreffende facturen en specificaties worden overgelegd (**productie 7**). Onder meer zijn diverse pogingen ondernomen om met gedaagde tot een vergelijk te komen. Er is met gedaagde gesproken op het gemeentehuis; hem zijn schriftelijke schikkingsvoorstellen gedaan en die voorstellen zijn voorbereid met het gemeentebestuur.

Overigens is op het perceel op diverse plekken ook nog een enorme hoeveelheid onbekend gebleven asbest gevonden. De sanering daarvan heeft geleid tot een extra, niet voorziene kostenpost van Euro 116.967,59. Gedaagde ontkent ook wetenschap van de verontreinigingen. Terzake behoudt de Gemeente zich alle rechten voor.

9.
De Gemeente heeft gedaagde aansprakelijk gesteld voor de schade als gevolg van de sanering van het onbekend gebleven stortgat. Het standpunt van de Gemeente is daarbij geweest dat gedaagde bekend geweest moet zijn met het stortgat en het bestaan daarvan dus verzwegen heeft.

10.
Gedaagde heeft aansprakelijkheid afgewezen. Zijn standpunt is dat hij niet op de hoogte is geweest van het stortgat en dus bij de koop geen onjuiste informatie heeft verstrekt. Gedaagde heeft ook geen minnelijke regeling met de Gemeente willen treffen. De Gemeente ziet zich dus genoodzaakt om zich tot de rechter te wenden.

11.
Indien in rechte komt vast te staan dat gedaagde het bestaan van het stortgat kende ten tijde van de verkoop, althans het bestaan daarvan vermoedde, en dus verzwegen heeft, is zijn aansprakelijkheid gegeven. Uit de koopovereenkomst vloeit immers voort dat de Gemeente uitging van schone grond en dat zij gedaagde alleen ontslagen heeft van aansprakelijkheid voor onbekend gebleven bodemverontreiniging die ook gedaagde niet kende. Gegeven is dan dat gedaagde niet geleverd heeft conform wat verwacht mocht worden (vrij van bij gedaagde bekende verontreinigingen). Ook heeft gedaagde dan onjuiste informatie verschaft, leidende tot wilsgebreken aan de zijde van de Gemeente, doordat gedaagde bewust de bodemverontreiniging (het stortgat) verzwegen heeft om de Gemeente te brengen tot de koopovereenkomst mèt de daarbij overeengekomen koopsom, welke qua hoogte is afgestemd op schone grond, hetgeen leidt tot vernietigbare rechtshandelingen op grond van bedrog en dwaling, welke een verplichting meebrengen tot ongedaanmaking van het daardoor veroorzaakte nadeel. Uitgangspunt hierbij dient te zijn dat de Gemeente niet voor dezelfde prijs had willen kopen als zij bekend was geweest met de bodemverontreiniging. Zij had dan de werkelijke saneringskosten in mindering gebracht op de koopprijs, die meer dan 2,3 miljoen Euro heeft belopen. Dat blijkt ook wel uit het feit dat vóór de eigendomsoverdracht één asbestverontreiniging is gevonden in het kader van het oriënterend bodemonderzoek, waarvan de saneringskosten voldaan zijn door gedaagde.

12.
De Gemeente stelt zich op het standpunt dat gedaagde, die vijftig jaar ter plaatse gewoond en gewerkt heeft, als boerenzoon en vervolgens als ondernemer, rechtens geacht moet worden het stortgat gekend te hebben. Een stortgat als het onderhavige, in de enorme omvang daarvan, netjes gesitueerd achter en langs de buitenste stallen op het erf, keurig parallel daaraan, welke stallen blijkens het gemeentelijk bouwarchief en luchtfoto's gebouwd zijn omstreeks 1979, ontstaat niet vanzelf, en kan daar ook niet ontstaan buiten medeweten om van degenen die er wonen en de boerderij exploiteren. Dat is volkomen uitgesloten. Een stortgat van deze omvang en diepte ontstaat slechts door langdurige stort met behulp van zwaar materieel zoals een kraan. En kenmerkend voor een boeren familiebedrijf is dat vader en zonen van dag tot dag samenwerken, samen het bedrijf runnen, samen de schouders

eronder zetten, samen aanpakken, samen op de hoogte zijn van alles wat zich op het bedrijf, en het erf in het bijzonder, afspeelt.

13.
De Gemeente stelt zich dus op het standpunt dat 'de zaak voor zich spreekt' (*res ipsa loquitur*), zodat het bewijs van wetenschap aan de zijde van gedaagde gegeven is, althans geacht moet worden geleverd te zijn krachtens een vermoeden, behoudens door gedaagde te leveren tegenbewijs. De Gemeente verzoekt de rechtbank dus, bij de beoordeling van deze zaak, gezien de omstandigheden van het geval de bewijslast om te keren, althans uit te gaan van een rechtsvermoeden dat gedaagde op de hoogte is geweest van het stortgat althans het bestaan daarvan had te vermoeden en dus de Gemeente had moeten waarschuwen. De omstandigheden van het geval, maar ook de redelijkheid en billijkheid, nopen daar bepaaldelijk toe. Gedaagde was geen onbekende ten aanzien van het perceel, hij was een bij uitstek bekende. Hij is zelfs vele jaren lang, tot direct voorafgaand aan de verkoop aan de Gemeente, verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering op zijn eigen perceel geweest. Voor de Gemeente is volstrekt ongeloofwaardig dat gedaagde zijn perceel met de daaraan verbonden eigenschappen in de gegeven omstandigheden niet kende. Hij behoorde het in ieder geval te kennen, als eigenaar.

14.
Een bijzondere omstandigheid die deze zaak op een onverkwikkelijke wijze kleurt, ligt in het volgende. Gedaagde is gemeenteraadslid van de Gemeente geweest in de periode van 1 mei 1990 tot 15 november 2004.Toen de onderhavige verkoop aan de orde kwam is gedaagde terug getreden als raadslid. Op 16 maart 2006 heeft gedaagde wederom zitting genomen in de gemeenteraad en op 27 april 2006 is gedaagde wethouder van de Gemeente geworden. Toen het stortgat aangetroffen werd bij het slopen van de opstallen, begin 2012, was gedaagde nog steeds wethouder. Hij is door ambtenaren van de Gemeente direct op de hoogte gesteld van wat er aangetroffen werd, zowel in zijn rol als wethouder milieu als in zijn hoedanigheid van voormalige grondeigenaar en verkoper.

Anders evenwel dan van gedaagde in zijn hoedanigheid van verkoper èn wethouder verwacht mocht worden, is gedaagde nooit komen kijken wat er aan de hand was, waar zich het stortgat dan bevond, hoe erg de situatie was. Nimmer ook heeft hij doen blijken dat hij de aanwezigheid van dit stortgat betreurde *voor de Gemeente*. Hij heeft volstaan met stelling van achter zijn bureau dat hij er niks van wist en niet aansprakelijk was en niets wilde vergoeden.

Die opstelling maakte de ontkenning des te ongeloofwaardiger. Normaal zou zijn dat degene die èn wethouder milieu is èn voormalig verkoper, en die geconfronteerd wordt met een enorme bodemverontreiniging in wat hij zelf aan de Gemeente verkocht heeft, onmiddellijk komt kijken, en blijk geeft van verontrusting over en betrokkenheid bij de enorme schade die aldus opdoemt voor de Gemeente. Achter het bureau blijven zitten met een blote ontkenning van wetenschap aan zijn kant, is onder deze omstandigheden niet normaal en vormt veeleer een bevestiging van het feit dat gedaagde op de hoogte was. Wanneer gedaagde werkelijk onbekend was met dit immense stortgat, op gronden waar hij vijftig jaar gewoond had, dan was de enige normale reactie geweest: 'Dat kan niet. Dat wil ik zien'!

Deze gang van zaken was, ook politiek, zeer onbevredigend, en heeft uiteindelijk, op 10 september 2012, tot het aftreden van gedaagde als wethouder geleid.

De Gemeente is van oordeel dat gedaagde, door niet eens te komen kijken naar de situatie ter plaatse, wat op zichzelf al een zeer wonderlijke houding is, maar al helemaal als je wethouder binnen de gelaedeerde partij èn verkoper bent, maar te volstaan met de stelling dat hij van niks wist, juist van het tegendeel heeft doen blijken. Een normale reactie is dat geenszins.

15.
Voor zover voor de bekendheid van gedaagde met de aanwezigheid van het stortgat nog aanvullend bewijs van de Gemeente verlangd zou mogen worden, wijst de Gemeente op het volgende.

15.1
Tijdens de ontgraving zijn, diep in het stortgat, twee reststukken pvc pijp gevonden. Deze stukken pijp konden gedateerd worden omdat daarop codes aanwezig zijn. Verwezen wordt naar bladzijde 11 van het evaluatierapport van DHV, waaruit het volgende geciteerd wordt:

> *4.3.4. Datering stort*
>
> *De exacte datum van het ontstaan van de stort kon voorafgaande aan de sanering niet vastgesteld worden. Tijdens de uitvoering van de sanering is men alert geweest op vrijkomende materialen die hier eventueel meer duidelijkheid over konden geven. Tijdens de sanering zijn een PVC-pijp van WAVIN en een PVC-pijp van Omniplast (tegenwoordig Alphacan) gevonden met enkele coderingen erop. De buizen zijn aan de westzijde van de stort aangetroffen in de laag van 0,75 tot ongeveer 2,0 m-mv. in bijlage 8 zijn enkele foto's van het stortmateriaal en het aangetroffen PVC opgenomen.*

Er heeft contact plaatsgevonden met WAVIN over de betekenis van de coderingen, deze zijn als volgt:

- *75 x 32, : Dit is de diameter met wanddikte.*
- *91-01 : Dit is het machinenummer.*
- *327-78 of 327-79 : Dit betreft de productiedatum: 27 maart 1978 of 1979. Het laatste cijfer is moeilijk leesbaar.*

Voor de Omniplast-buis is na contact met Alphacan gebleken dat deze als volgt zijn:

- *110 x 4,2 : Dit is de diameter van de wanddikte.*
- *89-23 : Dit betreft de productiedatum: week 23 van het jaar 1989.*

Verder zijn er geen materialen aangetroffen welke een verdere datering van het ontstaan van de stort kunnen aangeven.

Hiermee is de datum van het ontstaan van de stort niet vast komen te staan. Wel kan worden gesteld dat minimaal een deel van het stort na 1978 en/of 1989 is ontstaan dan wel is aangevuld. Het is niet uitgesloten dat ook een deel voor 1978 is ontstaan.

Vast staat hiermee dat diep in het stortgat twee stukken afgezaagde pvc buizen aanwezig waren die geproduceerd zijn in resp. 1979 en 1989 en derhalve dateren van een periode waarin gedaagde zelf betrokken en verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering was.

De Gemeente legt een tekening over van het stortgat, met daarop aangeduid plaats en diepte van de vondst van de stukken PVC (**productie 8**).

15.2
De betreffende stukken buis zijn gefotografeerd. De foto's bij het evaluatierapport zijn niet heel duidelijk, maar er zijn wèl duidelijke foto's beschikbaar. Deze worden hierbij overgelegd (**productie 9**).

15.3
Helaas zijn de stukken buis zelf niet meer beschikbaar. Ze zijn, toen ze aangetroffen werden en nadat ze gefotografeerd waren, door de saneerder, aannemer Hoogeboom BV, apart gezet in de decontaminatie unit. Een decontaminatie unit is een voorziening waarin werknemers die bij een sanering betrokken zijn, zich kunnen reinigen, omkleden, douchen e.d. Toen na het gereed komen van de sanering de decontaminatie unit is afgevoerd door de aannemer, zijn de stukken buis abusievelijk meegegaan en vervolgens kennelijk als afval afgevoerd. Vanzelfsprekend betreurt de Gemeente dit. Doorslaggevend acht de Gemeente het echter

niet, omdat er goede foto's beschikbaar zijn, en daarnaast getuigenverklaringen, welke onder ede kunnen worden bevestigd.

15.4
De Gemeente brengt hierbij in het geding de getuigenverklaringen van de heren (**productie 10**), de heer (**productie 11**) en de heer (**productie 12**). De heer was als kraanmachinist betrokken bij de ontgraving van het stortgat, de heer als DLP-er ('deskundig leidinggevende projecten' bij bodemsaneringen) en de heer als milieukundig begeleider. Uit deze verklaringen blijkt dat het stuk buis uit 1989 géén kapot getrokken stuk was, maar een stuk met afgezaagde kanten, een rest stuk derhalve, dat aangetroffen werd in het stortgat, en wel in het diepere gedeelte, nadat er al lagen verwijderd waren.

15.5
De Gemeente brengt vervolgens in het geding de verklaring van de heer d.d. 18 maart 2013 (**productie 13**). Uit deze verklaring blijkt dat de heer als van op het bedrijf van gedaagde kwam en daar de vader van gedaagde en gedaagde trof. Hij verklaart ook dat hij het stortgat gezien heeft op het erf, en dat elke bezoeker dat stortgat kon zien. Gedaagde was in die tijd zelf nog geen ondernemer maar wel boerenzoon op de leeftijd van 14 tot 20 jaar.

16.
Gedaagde heeft getracht de aangeduide bewijzen in twijfel te trekken. De Gemeente gaat in het onderstaande in op de verweren van gedaagde en zal deze weerspreken.

16.1
Gedaagde heeft aangevoerd dat de in het stortgat gevonden stukken buis deel hebben uitgemaakt van een persleiding / beregeningsinstallatie die ter plaatse ca. 70 cm beneden maaiveld door de grond gelopen heeft. De beregeningsinstallatie zou in 1989 aangelegd zijn. Aldus zou de buis van 1989 geen bewijs vormen van bekendheid van gedaagde met het stortgat.

De Gemeente reageert hierop als volgt.

16.1.1
Naar de mening van de Gemeente hangt de bewijsvoering niet af van de vondst van de twee reststukken PVC buis, zoals in het voorgaande uiteengezet is.

16.1.2

In november 2011 is gestart met het slopen van de opstallen Heesweg 44 / 44a. In het verlengde van een dergelijke sloop is het gebruikelijk dat de bovenlaag van het gebied rond de sloop civieltechnisch wordt gezeefd. Dit tot een diepte van ongeveer 50 centimeter. Met de verwijdering van de bovenlaag, ten behoeve van het civieltechnisch zeven ervan, zijn ter hoogte van (wat later bleek) de locatie van het stortgat, meerdere PVC buizen aangetroffen waarvan mag worden aangenomen dat deze onderdeel uitmaakten van een daar gesitueerde beregeningsinstallatie. Met dat afgraven van die bovenlaag werd vervolgens op de betreffende locatie een verkleuring in de ondergrond waargenomen. Vervolgens werden in die verkleurde laag aanzienlijke verontreinigingen aangetroffen. Daarop is in eerste aanleg op 27 februari 2012 het werk stilgelegd.

16.1.3

Bij de daarop volgende sanering van het stortgat (start 2 mei 2012) zijn op of omstreeks 4 mei 2012 twee stukken PVC buis aangetroffen. Beide stukken waren duidelijk reststukken en dus geen kapot getrokken buizen. Zij waren aan beide zijden recht afgezaagd. Dit blijkt ook uit de destijds gemaakte foto's welke in het geding zijn gebracht. Uit onderzoek van de op buizen aanwezige coderingen bleek dat het daarbij ging om:

- een stuk buis met een diameter van 75 cm, van het merk Wavin, waarvan het productiejaar is vastgesteld op 1978 of 1979, blijkend uit de codering;
- een stuk buis met een diameter van 110 cm van het merk Omniplast, waarvan het productiejaar is vastgesteld op 1989.

16.1.4

Tijdens de besprekingen op 5 oktober 2012 met gedaagde is een door hem gemaakte situatieschets overgelegd waarin een beregeningsinstallatie schematisch was weergegeven alsmede de locatie van het stortgat. Uit deze schets, die wordt overgelegd (**productie 14**) zou blijken dat installatie deels de locatie van het stortgat doorkruist. De schets was voor de Gemeente aanleiding om aanvullend onderzoek te doen. Dit heeft geresulteerd in de rapporten van de heer van 16 oktober en 6 november 2012. Uit deze rapporten, die overgelegd worden (**productie 15**) blijkt waar de resten van de beregeningsinstallatie nu nog liggen. De loop er van komt van bovenaf gezien overeen met hetgeen door gedaagde is aangegeven. Gedaagde stelt zich op het standpunt dat, nu de codering op het aangetroffen stuk buis uit 1989 overeenkomt met de codering op de beregeningsleiding, het stuk buis uit 1989 onderdeel uitmaakte van die beregeningsleiding. Dit standpunt is echter onjuist. Immers, de beregeningsleiding was gelegen op een diepte van circa 70 tot 80 cm onder maaiveld en was ter hoogte van het stortgat al verwijderd lang voordat tot sanering van het stortgat werd

overgegaan. De restanten van de beregeningsleiding zijn zichtbaar op een foto die is gemaakt voordat de sanering was gestart. Deze foto's worden overgelegd (**productie 16**).

Het betreffende stuk buis is blijkens de verklaringen van de heren en tijdens het saneren van het stortgat aangetroffen in de laag grond die gelegen is op een diepte van 1,5 tot 2 meter onder maaiveld. Het was geen kapot getrokken restant van een leiding, maar een reststuk met zaagranden. Gelet hierop is het niet mogelijk dat het in het stortgat aangetroffen stuk pvc-buis uit 1989 onderdeel heeft uitgemaakt van de beregeningsleiding, zoals gedaagde beweert.

Dit laat onverlet dat het betreffende stuk buis uit 1989 wel deel uitgemaakt kan hebben (en waarschijnlijk ook gemaakt heeft) van de partij buizen die is *aangeschaft* ten behoeve van de realisatie van de beregeningsinstallatie in 1989. Op enig moment echter, is dit in het stortgat aangetroffen stuk Pvc-buis afgezaagd van die partij en vervolgens in de diepere lagen van het stortgat terecht gekomen.

Daarnaast wijst de Gemeente op het tweede reststuk buis dat in het stortgat is aangetroffen. Dit stuk buis had zoals vermeld een diameter van 75 cm en kan alleen al daarom geen onderdeel zijn geweest van de bewuste beregeningsleiding. Daar komt nog bij dat blijkens de codering dit stuk buis was geproduceerd in 1978 of 1979. Het ging ook hierbij om een reststuk met zaagranden. Verwezen zij ook naar het rapport van DHV (het in deze dagvaarding opgenomen citaat). De heren en kunnen daarover desgewenst ook nog een nadere getuigenverklaring afleggen.

Gelet op de feiten is het onmogelijk dat de in het stortgat aangetroffen stukken pvc-buis onderdeel hebben uitgemaakt van een beregeningsleiding. De beide stukken buis zijn kennelijk als reststuk (afval) terecht gekomen in het stortgat.

16.1.5
De Gemeente merkt tenslotte op dat de beregeningsinstallatie die gedaagde noemt en die volgens gedaagde in 1989 is aangelegd, *dieper* lag dan de leeflaag van 50 cm. Dit betekent dat gedaagde zelf, bij het aanleggen daarvan, het stortgat, althans de daarin gestorte afval, waargenomen moet hebben bij het aanleggen van de berekeningsinstallatie.

16.2
Door gedaagde is aangevoerd dat hij pas in een heel laat stadium “er bij geroepen is”, ofwel geïnformeerd is over het aangetroffen stortgat.

Daargelaten de relevantie van het betoog voor de aansprakelijkheid van gedaagde, moet de juistheid daarvan ook met kracht ontkend worden.

Toen op 27 februari 2012 de saneringswerkzaamheden werden stilgelegd is eerst aan Hunneman Milieu gevraagd onderzoek te doen naar de omvang van de vervuiling. In een onderzoeksrapport gedateerd maart 2012, zaaknr. 2012202/lvh/sh, is door de onderzoekers aangegeven wat de berekende omvang van het stortgat was en wat er mee moest gebeuren. Vervolgens is aan DHV opdracht gegeven te onderzoeken of het mogelijk is om aan de hand van nader onderzoek te bepalen wanneer de in het stortgat aangetroffen materialen in de bodem zijn gebracht.

Het hieruit voortvloeiende historisch onderzoek is op 16 april 2012 uitgebracht en ter kennis gebracht van de milieukundig medewerker van de Gemeente. De conclusies uit het rapport zijn aansluitend ter kennis gebracht van wethouder Wagemans en gedaagde, en aan de ambtelijk opdrachtgever de heer . Deze rapporten zijn uitgebracht voorafgaand aan de feitelijke sanering van het stortgat. Deze is gestart op 2 mei 2012 en feitelijk afgerond op 15 juni 2012.

In het verlengde van het historisch onderzoek van het stortgat is tijdens de feitelijke sanering door de medewerker van DHV veelvuldig gefotografeerd. Zowel de medewerker van DHV als die van aannemer Hoogeboom geven in hun verklaring ook aan gevraagd te zijn uit te kijken naar materialen die inzicht zouden kunnen geven over de periode dat het stortgat ontstaan c.q. gebruikt is. Vele van deze foto's maken deel uit van de nu voor liggende stukken.

Vanaf 28 november 2011 (start sloop) tot eind augustus 2012 heeft de projectleider gedaagde regelmatig op de hoogte gehouden van de sloop en daaropvolgende ontwikkelingen rondom het stortgat.

Op woensdag 30 mei om 14.00 uur 2012 heeft de projectleider, samen met wethouder Wagemans, met gedaagde gesproken over de aangetroffen tot dan toe onbekende omvangrijke stort op de locatie Heesweg 44. In dat gesprek is gedaagde in overweging gegeven de saneringskosten te betalen, dan wel een fors deel daarvan. Aangegeven is hierbij dat het afwentelen van de saneringskosten op de gemeenschap Raalte ook niet goed verenigbaar was met de functie van gedaagde als wethouder van de Gemeente. Gedaagde wees dit van de hand.

16.3
Gedaagde heeft ook aangevoerd dat de twee gevonden reststukken PVC buis pas later (bij hem) aan de orde zijn gesteld.

Daargelaten de relevantie van dit betoog voor de aansprakelijkheid van gedaagde, merkt de Gemeente naar aanleiding hiervan het volgende op.

De uitkomsten van het door Hunneman uitgevoerde afperkend onderzoek van het stortgat vormde aanleiding om een historisch bodemonderzoek uit te laten voeren zoals dat door DHV is opgeleverd op 16 april 2012. Op grond van de gegevens in dit rapport kon het stortgat nog niet rechtstreeks aan actieve handelingen van gedaagde gerelateerd worden.

Tijdens een intern overleg op 27 juni 2012 over de sanering van het stortgat werd gewag gemaakt van foto's van een in het stortgat aangetroffen PVC-buis. Tijdens dit overleg zijn deze foto's getoond en is vastgesteld dat de buis gemaakt was door Wavin en dat een codering was af te lezen. Afgesproken is toen dat de projectleider zou achterhalen wat de betekenis van deze codering is. Toen al werd er van uitgegaan dat op basis van de codering een productiedatum zou kunnen worden vastgesteld.

Gedaagde is als wethouder milieu en voormalig grondeigenaar dezelfde dag nog op de hoogte gesteld van deze ontwikkelingen. Hij gaf wederom aan niet van de aanwezigheid van een stortgat op die locatie op de hoogte te zijn. De daaropvolgende dag is het College geïnformeerd. Ook hierbij was gedaagde aanwezig.

Op 4 juli 2012 ontstond duidelijkheid over de codering op de gevonden buis via een emaibericht van DHV. Uit dit bericht bleek dat de buis was geproduceerd in 1978 of 1979, het exacte jaartal viel niet meer met zekerheid vast te stellen.

Op 23 augustus werd in een mail van de milieukundig begeleider van DHV aangegeven dat er nog een tweede buis was gevonden van een ander merk, met een andere diameter maar ook met een codering. Deze buis, zo was inmiddels door DHV achterhaald, was geproduceerd in 1989. Op 28 augustus is het College over deze laatste ontwikkelingen geïnformeerd. Gedaagde was daar bij aanwezig.

16.4
Gedaagde heeft aangevoerd dat de getuigen en elkaar tegenspreken.
De Gemeente merkt hierover het volgende op.

De heer geeft in zijn verklaring het volgende aan:

> *"Op een gegeven moment zag ik in een door de kraanmachinist bij het uitgraven met de schep van de kraan gemaakte bult een stuk buis met afgezaagde zijkanten. Dit stuk buis heb ik direct eruit gepakt."*

De heer zegt over dat moment het volgende:

> *"Op een diepte van ongeveer 1,5 à 2 meter troffen wij een stuk PVC buis aan met daarop informatie waaruit later bleek dat de buis was gemaakt in 1989. Ik weet absoluut zeker dat deze buis geen deel uitmaakte van het leidingwerk dat op 70cm beneden maaiveld lag, maar dat deze als los stuk buis diep in het stortgat lag, op de genoemde diepte van 1,5 à 2 meter en op die diepte uitgegraven is. De buis is er toen door de heer van uitgepakt en door hem gefotografeerd."*

Wat beide heren zeggen heeft te maken met de exacte plaats die zij innamen bij de afgravingen. De heer stond in zijn functie van milieukundig begeleider namens aan de rand van het stortgat. De heer stond als DLP-er juist in het gat om de graafmachinist te instrueren waar hij met de schep moest graven. Vanuit dat perspectief is het vanzelfsprekend dat hij heeft waargenomen dat de buis in de bodem zat op 1,5 à 2 meter diepte, en dat de heer , nadat de buis op aanwijzing van de heer door de kraanmachinist is uitgegraven en de lading op de kant is gelegd, deze buis uit de zojuist uitgegraven hoop grond heeft getrokken en heeft gefotografeerd. Vervolgens heeft hij, zoals hij in zijn verklaring van 19 oktober 2012 ook aangeeft, de buizen "op de kant gelegd". Met andere woorden aan de rand van de afgraving neergelegd. Vervolgens zijn deze getoond aan de heer van de gemeente en opgeslagen in de decontaminatie unit.

Er is geen sprake van tegenstrijdigheid maar daarentegen een juiste, elkaar aanvullende en consequente weergave van de feiten.

16.5
Gedaagde heeft, aan de hand van geanonimiseerde getuigenverklaringen, aangevoerd dat er op de door hem verkochte locatie een stortgat is geweest tot het moment waarop een gemeentelijke stort is geopend. Hij suggereert dat de Gemeente daarmee bekend was.

De Gemeente merkt hierover het volgende op.

16.5.1
De Gemeente is niets bekend van enige gemeentelijke stortlocatie op de onderhavige grond. De grond is altijd van gedaagde en zijn familie geweest. Onvoorstelbaar is dat daar in het verleden door of met toestemming of wetenschap van de Gemeente is gestort.

Het is ook uiterst vreemd dat de geanonimiseerde getuigen van gedaagde wèl weet hebben van de aanwezigheid van het stortgat, maar gedaagde zelf niet, hoewel hij er zijn hele leven had gewoond samen met zijn vader, die er ook voordien al zijn hele leven had gewoond.

16.5.2
Duidelijk moge verder zijn dat zowel uit de verklaring van de heer als uit de vondst van reststukken PVC buis blijkt dat het stortgat nog aanwezig was en werd gebruikt toen gedaagde als jongeman en nadien als volwassene en eigenaar / bedrijfsvoerder bij het perceel betrokken was.

17.
Met het voorgaande heeft de Gemeente de verweren van gedaagde, voor zover deze al relevant zouden zijn, weerlegd.

De Gemeente is bereid tot het leveren van aanvullend bewijs, voor zover dit nog nodig zou zijn.

CONCLUSIE:

Gevorderd wordt dat de rechtbank, bij uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis, gedaagde veroordeelt tot betaling aan eiseres van:

- een bedrag van Euro 198.767,16, vermeerderd met de wettelijke handelsrente vanaf 1 april 2013, terzake van onderzoeks- en saneringskosten;
- een bedrag van Euro 17.191,94 vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 april 2013, terzake van kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte en vaststelling van aansprakelijkheid en schade;
- de kosten van deze procedure, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de vijftiende dag na vonniswijzing, en van de na vonnis vallende kosten, te begroten op Euro 131,-- zonder betekening en Euro 199,-- met betekening, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de vijftiende dag na vonniswijzing.

De kosten van dit exploot zijn voor mij, deurwaarder, €

deurwaarder